

CONCEPT

Verslag

van de openbare raadsvergadering van de gemeente Wijchen gehouden op 22 september 2020 om 20.00 uur in het Maaswaal- college te Wijchen

Voorzitter	Burgemeester, mevr. M. van Beek
CDA	Dhr. B.G.B. Derksen (fractievoorzitter) Mevr. C.E. Hoogteijling
D66	Dhr. J.G.F.M. Peters Sengers Dhr. C.K. van Galen (fractievoorzitters) Dhr. J.M. Demmers
Kernachtig Wijchen	Dhr. A.A.A.M van Bronkhorst (fractievoorzitter) Dhr. R.L.A. Albersnagel Dhr. J.M.T. Evers Dhr. R.J.P. van Haren Mevr. H.J. Janssen Dhr. T.R.D. Klinkhamer Mevr. R. Loermans Dhr. J.J. Tap Dhr. P.P. Verbeeten Dhr. M.A.J. Verharen Mevr. J.C. Zijlstra
PvdA	Dhr. P.G.W. Gatzen (fractievoorzitter) Mevr. Z. Osman Dhr. W.H.M. Roosenboom
Sociaal Wijchen VVD	Dhr. J.P. de Kievit (fractievoorzitter) Mevr. A.C.M. Peters-Vroom (fractievoorzitter) Dhr. R.J.L. Boumans
Wijchen Lokaal	Dhr. A.J. van Kuppeveld (fractievoorzitter) Dhr. L.J.P.G. Herms
Raadsgriffier	Mevr. A.B. Berendsen
Wethouders	Dhr. T.T.M. Burgers, dhr. N.G. Derks, dhr. G.W.R. Gerrits, dhr. P.L.J. Loermans
Afwezig	Mevr. M.P. Joosse-De Visser, dhr. W.J. van den Boog- aard, dhr. W.T.M.J. Krale
Publiek	30 personen

1. Opening

De voorzitter, burgemeester Van Beek, opent de vergadering en heet alle raadsleden, de mensen die meekijken van huis uit en de aanwezigen op de publieke tribune van harte welkom. Zij vraagt om een moment van bezinning.

Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Joosse, de heer Van den Boogaard en de heer Krale.

De spreektijd voor deze vergadering is 5 minuten per fractie in eerste termijn en 15 minuten voor het college.

2. Vaststellen agenda

Mevrouw Hoogteijling dient een motie vreemd aan de orde van de dag in: "evaluatie WDW". De voorzitter voegt de motie toe aan de agenda.

De agenda wordt overeenkomstig vastgesteld.

3. Afdoening ingekomen stukken

Er is geen verzoek tot wijziging van afdoening van de inkomen stukken ontvangen bij de agendacommissie. De lijst met ingekomen stukken wordt voor kennisgeving aangenomen.

4. 49611 Draagvlakonderzoek mogelijke fusie Wijchen en Druten

De voorzitter vermeldt dat een inspreker zich heeft gemeld om de raad toe te spreken over dit onderwerp. Daarnaast is een handtekeningactie gehouden en de handtekeningen zullen worden aangeboden door de heer Albers.

Zij wil hiertoe eerst de gelegenheid geven. Zij constateert dat de heer Albers niet aanwezig is.

Vervolgens geeft zij het woord aan de heer Barends.

De heer Barends spreekt in namens PSP2. De vergadering vindt plaats op een andere locatie dan gebruikelijk, maar de gezichten zijn gelukkig vertrouwd. Het gaat om de mensen in de raad en het college. Hij heeft in het verleden al diverse malen ingesproken, ook toen de heer Noordewier nog burgemeester was. Hij woont in Arnhem en is een geboren Nijmegenaar.

De regio Arnhem Nijmegen gaat hem aan het hart. Wijchen heeft een bijzondere plek omdat hij hier naar school is gegaan.

Vandaag wordt een eerste stap gezet om te komen tot een draagvlakonderzoek voor een fusie tussen Wijchen en Druten. In de regio zijn 18 gemeenten en de lokale bestuurslaag is een groot goed. Wanneer alle gemeenten fuseren, kan niet meer samengewerkt worden. In de regionale bestuurlijke samenwerking is het behouden van de eigen lokale kleur van belang. Hij dringt erop aan dat dit meegenomen wordt in het draagvlakonderzoek.

In Gelderland zijn vaker, soms verplichte, herindelingen geweest. Zijn ervaring is dat dit alleen dient te gebeuren wanneer het echt moet en dat de eigenheid behouden dient te worden.

Er wordt direct een draagvlakonderzoek gedaan, zonder dat eerst de intentie is uitgesproken om als raad stappen te willen zetten voor een fusie. Er wordt een amendement ingediend om alle inwoners te betrekken in het draagvlakonderzoek. De heer Barends vraagt waarom niet direct een referendum gehouden wordt. Een raadgevend referendum zou als advies kunnen dienen voor de gemeenteraden van Druten en Wijchen. Op dit moment zijn zowel de gemeente Druten als Wijchen vertegenwoordigd in de regionale samenwerkingsorganen. Dit betekent dat zij twee stemmen hebben. Hij adviseert de gemeente Wijchen zichzelf te blijven.

De heer Gatzen informeert of de heer Barends op korte termijn van plan is in de mooie gemeente Wijchen te komen wonen.

De heer Barends is recent verhuisd naar Arnhem Zuid, maar houdt van Wijchen en spreekt daarom in.

De voorzitter begrijpt dat de heer Barends niet van plan is op korte termijn naar Wijchen te verhuizen en dankt hem voor zijn betoog dat meegenomen zal worden in de beraadslagingen.

Zij merkt op dat een viertal amendementen is ingediend en geeft allereerst het woord aan de heer Derksen.

De heer Derksen stelt dat het CDA het van belang vindt dat de mening van alle kiezers in het draagvlakonderzoek wordt meegenomen. Samen met andere partijen dient het CDA een drietal voorstellen in.

Amendement 1 stelt voor om alle kiesgerechtigde Wijchenaren een stem in het draagvlakonderzoek te geven. Het amendement wordt door alle partijen, raadsbreed, ingediend. Bij beslispunt 1c wordt aangedrongen op extra aandacht voor de informatievoorziening aan de inwoners. De behoefte aan juiste en tijdige informatie is groot. Dit vraagt in de komende weken een grote communicatieve inspanning.

In amendement 2 wordt voorgesteld een duidelijke herkenbare vraag op te nemen in het onderzoek wat de inwoners van een mogelijke fusie vinden. Dit moet leiden tot een duidelijke uitkomst. De exacte formulering/vraagstelling willen de indieners graag overlaten aan het bureau I&O research. Het amendement wordt door 5 van de 7 partijen in de gemeenteraad ingediend. Hierdoor wordt het mogelijk dat uitgebreide nuances, mitsen/maren door de inwoners kunnen worden aangegeven. Het is veel meer dan alleen een ja/nee vraag. De heer Derksen is ervan overtuigd dat de raad hierdoor betere informatie krijgt, op basis waarvan in november een belangrijk besluit genomen kan worden.

Amendement 3 wordt samen met Kernachtig Wijchen en D66 ingediend en gaat om de toekomst van Wijchen in de regio. Voorgesteld wordt om in de enquête een vraag op te nemen waaruit afgeleid kan worden of er mogelijk draagvlak is voor toekomstige samenwerking met andere gemeenten dan alleen met Druten en te komen tot één grote dorpengemeente in het Land van Maas en Waal. Dit is een unieke kans om de inwoners te bevragen, zonder de uitkomst van het draagvlakonderzoek te vertroebelen.

De heer Derksen is blij met de brede steun in de raad voor de diverse voorstellen. Het is pure winst voor de inwoners. Hij dringt erop aan dat alle inwoners meewerken aan het onderzoek en hun stem laten horen.

De heer Van Galen stelt vooraf dat D66 voorstander is van het draagvlakonderzoek onder ondernemers, maatschappelijke instellingen en inwoners. Opgehaald moet worden wat er leeft onder de bevolking. Hij sluit aan bij het CDA, dat communicatie en informatie essentieel is. Naar aanleiding van amendement 1 stelt hij, dat hoewel de steekproef wetenschappelijk verantwoord is, het toch belangrijk is dat tegemoetgekomen wordt aan het gevoel dat iedereen zijn stem heeft kunnen laten horen. De fractie van D66 steunt om deze reden het amendement. Het is van belang dat de raad weet hoe gedacht wordt over de fusie en wat de gevoelens zijn. Het gaat om ondernemers, maatschappelijke partners en inwoners, terwijl het in de verschillende dorpen belangrijk is te weten hoe het leeft in de diverse leeftijdscategorieën. De herkenbare vraag gaat verder dan de ja/nee vraag. De fractie van D66 dient amendement 2 mede in. In aanvulling op de heer Derksen met betrekking tot amendement 3, licht hij toe dat indieners met deze vraag willen peilen in wat voor een gemeente de inwoners op de lange termijn willen leven. Is dit een dorp dat tegen de stad aanligt, of een dorpengemeente die in het land van Maas en Waal ligt, met een eigen karakter dat versterkt en beschermd moet worden? Een grote stad verdient een goede flank, met een goede raad en college die weerwoord kunnen geven. In reactie op amendement 4, constateert de heer Van Galen dat Wijchen Lokaal via een omweg toch het referendum erin wil fietsen. Dit is geen goed idee. Het onderzoek leent zich niet voor de platte ja/nee vraag. Rekening gehouden moet worden met de verschillende doelgroepen en dorpen.

De heer Van Bronkhorst merkt op dat veel is veranderd en is gebeurd sinds vorige week dinsdag. Het standpunt van Kernachtig Wijchen is echter niet gewijzigd. De fractie zal instemmen met het draagvlakonderzoek. Op basis hiervan kan in december gekomen worden tot een principebesluit en vervolgens tot een herindelingsontwerp en -advies. Bij iedere stap dient opnieuw zorgvuldig de afweging gemaakt te worden. Het is nog geen uitgemaakte zaak omdat er nog 4 beslismomenten volgen.

In de commissie zijn de voor- en nadelen besproken, evenals de financiële scan. Hij wijst op de ingezonden brief van de heer Netten in de Wegwijs en informeert of hierop door het college en de organisatie een antwoord kan komen.

De fractie van Kernachtig Wijchen heeft de drie amendementen mede ingediend. Voor de fractie is het duidelijk dat alle kiesgerechtigden hun stem moeten laten horen. Het collegevoorstel was te weinig. In amendement 2 wordt gevraagd een duidelijke herkenbare vraag in het draagvlakonderzoek op te nemen waarin de inwoners kunnen aangeven wat zij vinden van de fusie.

De fractie van Kernachtig Wijchen ziet de dorpengemeente (amendement 3) in het Land van Maas en Waal als een stip op de horizon. De heer Van Bronkhorst is benieuwd of dit ook bij de inwoners wordt gevoeld. Steeds wordt de fractie gevraagd waarom de fusie zich beperkt tot Druten en waarom niet met meerdere gemeenten samen wordt gegaan. Het draagvlakonderzoek biedt de kans om deze vraag te stellen.

In reactie op amendement 4, merkt hij op dat er sprake is van een enquête; er zijn geen stem-

biljetten, het is geen referendum, maar een draagvlakmeting. Hij roept alle inwoners op de enquête in te vullen.

De heer Gatzen memoreert dat de PvdA iets minder dan een jaar geleden tot de conclusie kwam dat een fusie het beste zou zijn voor de gemeente. Dit maakte de fractie niet bij iedereen populair. De redenen om snel te handelen zijn vorige week toegelicht. Het is niet voor eigen politiek gewin, maar om voldoende tijd te hebben en een draagvlakmeting te kunnen doen. Hij is blij dat alle kiesgerechtigden hun mening mogen geven. Na januari 2020 heeft de fractie zich redelijk op de vlakte gehouden, maar het standpunt is duidelijk. De fractie van de PvdA dient de amendementen 1 en 2 mede in. De fractie zal amendementen 3 en 4 niet steunen.

Mevrouw Peters-Vroom spreekt van een memorabele avond. Vanavond wordt een besluit genomen over een draagvlakonderzoek, met als mogelijk gevolg de huidige gemeente op te heffen. De VVD zal het voorstel steunen en is van mening dat de fusie met Druten goed is voor de Wijchenaren. Het belang van het draagvlakonderzoek is groot. Wanneer de inwoners geen fusie willen, gaat dit niet door. Dit is het grootste besluit dat zij in haar carrière als raadslid gaat nemen.

Mevrouw Peters-Vroom blikt terug op hetgeen in de commissie door de fractie van de VVD is ingebracht. De VVD heeft moeite gehad om tot een besluit te komen. Zij komt tot de conclusie dat er vrijwel niets verandert en haalt een drietal punten aan. De fractie is van mening dat de naam van de gemeente ongewijzigd "gemeente Wijchen", dient te blijven. De fractie is van mening dat op twee plekken een loket burgerzaken dient te blijven zodat burgers vanuit Druten niet helemaal naar Wijchen hoeven. Het kernenbeleid is nog meer van belang gezien het grote aantal kernen in de nieuwe gemeente.

Naar aanleiding van de amendementen, merkt mevrouw Peters-Vroom op dat de VVD amendement 1 mede heeft ingediend. Dat elke kiesgerechtigde in de gemeente een stem heeft is een goed idee.

De fractie is ook mede-indiener van amendement 2. De vraag hoe mensen over de toekomst denken is van groot belang en mag niet ontbreken in de enquête.

Amendement 3 zal niet door de VVD worden gesteund. Het gaat nu om een fusie met de gemeente Druten. Het gaat niet om Beuningen, West Maas en Waal etc. Het zou de enquête ingewikkeld maken wanneer het hele Land van Maas en Waal meegenomen zou worden. Zij vraagt de indieners waarom zij dit willen doorzetten, gezien de wethouder heeft voorgesteld dit op de inwonersavonden aan de orde te stellen. Hier kan dan eveneens de discussie aangegaan worden. Zij informeert of de wethouder het amendement nog steeds ontraadt.

Amendement 4 van de fractie Wijchen Lokaal is een herhaling van amendement 2. Waarom is de fractie van Wijchen Lokaal hier vorige week niet mee gekomen? Zij vraagt eveneens of Wijchen Lokaal amendement 2 zal steunen, het eigen amendement handhaaft, dan wel intrekt. Zij hoopt dat alle inwoners de enquête invullen en zal de uitslag in alle wijsheid meenemen in de besluitvorming in dit proces.

De heer Herms richt zich tot burgemeester Van Beek. De inwoners van Wijchen weten waarom zij gekomen is, zij gaat de geschiedenis in als de eerste vrouwelijke burgemeester van Wijchen, maar niet de populairste. Zij gaat de inwoners de gemeente afpakken uit naam van de Commissaris van de Koning.

De PvdA heeft in februari opgeroepen tot een fusie met de gemeente Druten. Misschien een andere naam. De schok was groot. Wijchen opheffen is te gek. Het voorstel kreeg al snel bijval van Kernachtig Wijchen, Sociaal Wijchen en D66. Deze partijen zijn allemaal voor een fusie zonder goede argumenten en gedegen onderzoek. Fusieren zou goed voor Wijchen zijn. Ineens weet iedereen die in de gemeenteraad zit wat het beste is voor Wijchen. De gemeente krijgt bij een fusie € 6 miljoen. De inwoners hebben niets in te brengen. De raad beslist. We vragen niets aan de bevolking. Zij hadden niet gerekend op de inwoners en niet op Wijchen Lokaal.

1000 petjes, wimpels, bierviltjes, brieven in de Wegwijs en reacties op social media. Wijchen pikte dit niet. De schrik was groot. De politiek beseftte dat zij hun kiezers kwijtraakte en vroeg zich af hoe de schade te beperken. Aangegeven werd dat Wijchen anders bij Nijmegen gevoegd zou worden. Besloten werd een onderzoeksbureau in te schakelen.

Wijchen eiste inspraak.

Kernachtig Wijchen had ineens geen standpunt ingenomen, net als de VVD en het CDA. Er zou nog intern onderzoek volgen. De uitkomst was verrassend: een meerderheid was voor een fusie. De fusie moest doorgaan ook al hing Wijchen vol met wimpels.

Door Wijchen Lokaal is voorgesteld een referendum te houden, maar dit werd eenzijdig afgewezen omdat de vraag of men voor of tegen een fusie was, niet als maatgevend werd aangemerkt. Het zou een Brexit effect kunnen hebben. Om de indruk te wekken dat de inwoners toch inspraak hebben, werd weer een bureau ingeschakeld dat gespecialiseerd is in enquêtes. Uit een enquête van 8.000 formulieren zou blijken wat de bevolking wil.

De CDA-fractie komt nu met een amendement om alle kiesgerechtigden de enquête te laten invullen waarin zij hun voorkeur kunnen uiten. Wijchen Lokaal zal dit amendement steunen. De heer Herms stelt voor dat vertegenwoordigers van de fracties bij het tellen van de stemmen aanwezig zijn. De fractie van Wijchen Lokaal zal de uitslag respecteren, maar zal nooit voor een fusie stemmen; het is de grootste politieke blunder in de Wijchense geschiedenis. Wanneer men voor een fusie stemt, loopt men het risico bij de volgende verkiezingen niet meer in de raad te zitten.

De burgemeester van Nijmegen heeft laten weten dat Nijmegen nooit de aspiratie te hebben gehad om Wijchen in te lijven. Omdat het initiatiefvoorstel voor een referendumverordening niet op een meerderheid kon rekenen, heeft de fractie een amendement ingediend waarin opgeroepen wordt in de enquête de ja/nee/geen mening vraag te stellen. Hij hoopt op de steun van de andere fracties. Het CDA komt met een soortgelijk amendement, maar hierin mist hij de nadruk op de ja/nee vraag.

De heer Herms vraagt hoe gegarandeerd kan worden dat de enquête ook daadwerkelijk is ingevuld door degene die is aangeschreven. Verwacht mag worden dat de politieke partijen hulp willen geven bij de inhoudelijke invulling van de enquête en hier mogelijk de eigen politieke kleur inbrengen. Dit zou gezien kunnen worden als fraude. Hoe gaan het college of de onderzoeker hiervoor passende maatregelen nemen. De heer Herms dankt tenslotte alle mensen die de fractie onvoorwaardelijk hebben gesteund en blijven steunen.

De heer De Kievit complimenteert de PvdA, die het aangedurfd heeft om de steen in de vijver te gooien. De drie amendementen zijn door het CDA ingediend, terwijl zij tot voor kort niet wisten of zij wel of niet mee moesten gaan. Amendement 1 waarin wordt voorgesteld alle kiesgerechtigden aan te schrijven, is niet alleen statistisch verantwoord, maar ook emotioneel. Bij de raadsverkiezingen in 2018 was de opkomst 57%. De heer De Kievit hoopt nu op een respons van 90%. Het is goed zoals voorgesteld in amendement 2, om niet alleen een ja/nee vraag te stellen, maar ook te vragen naar de argumenten die er zijn. Amendement 3 heeft voor Sociaal Wijchen geen meerwaarde. Het CDA was eerst geen voorstander en nu draaft de fractie door. De mensen kunnen zich overvallen voelen. Amendement 4 maakt weinig kans, wanneer amendement 2 wordt goedgekeurd.

De heer De Kievit vraagt de heer Derksen tenslotte of het CDA oprecht hoopt dat straks een "ja" uit het draagvlakonderzoek komt.

Reactie college.

Wethouder Loermans vindt het fijn dat 6 van de 7 fracties de Stad Nijmegen als een goede buurman ziet en zich richt op onze manier van leven in het Land van Maas en Waal. Naar aanleiding van de ingediende amendementen merkt hij op dat de onderzoeker aangeeft dat het niet noodzakelijk is om alle kiesgerechtigde inwoners aan te schrijven. Het college kan zich voorstellen dat de raad hier wel belang aan hecht en omarmt amendement 1.

In reactie op amendement 2, geeft wethouder Loermans aan dat het college dacht op pagina 10 duidelijk geformuleerd te hebben dat in het draagvlakonderzoek de mening gevraagd moet worden. Het college begrijpt dat de indieners dit met een extra signaal willen benadrukken.

In amendement 3 wordt gevraagd naar een stip op de horizon. Het college ontraadt dit omdat de onderzoeker heeft aangegeven dat dit verwarrend kan werken. In de enquête gaat het om de samenwerking met Druten. Er kunnen niet opeens vragen gesteld worden over een grotere eenheid. Het college stelt voor om dit op te nemen in de bijeenkomsten, die een nadrukkelijk onderdeel zijn van het draagvlakonderzoek.

Amendement 4 wordt door het college ontraden. Wethouder Loermans kan niet genoeg bena-

drukken dat sprake is van een representatieve enquête. De antwoorden worden gewogen op basis van de bevolkingssamenstelling.

De voorzitter vraagt aan de raadsleden of al hun vragen beantwoord zijn.

De heer Herms vraagt op welke wijze het college dan wel de onderzoeker passende maatregelen gaat nemen tegen mogelijke fraude bij het invullen van de digitale enquête.

Wethouder Loermans merkt op dat fraude zoveel mogelijk wordt vermeden. De onderzoekers kunnen zien hoeveel tijd iemand nodig heeft gehad om de enquête in te vullen. Het is lastig om de IP-adressen te controleren en dit heeft te maken met privacy. I&O Research heeft diverse instrumenten om mogelijke fraude op te sporen. Hij heeft hier alle vertrouwen in.

De heer Van Bronkhorst vraagt of het mogelijk is dat het college reageert op de ingezonden brief van de heer Netten in de Wegwijs.

Wethouder Gerrits reageert in algemene zin. De gemeentelijke financiën zijn relatief complex en veelzijdig. Het is verleidelijk om één onderdeel eruit te halen en een bepaald beeld op te roepen. Het college zal ervoor zorgen dat op 30 september a.s. in de Wegwijs en de social media ingegaan wordt op de diverse vragen en suggesties. Het is goed om goede informatie te geven en niet een eenzijdig beeld.

De heer Derksen stelt dat een deel van zijn vraag is beantwoord met betrekking tot de communicatieve inspanningen komende week. Het vergt een grote inspanning. Hoe kijkt het college hiertegen aan.

Wethouder Loermans stelt dat alles op alles gezet zal worden om zo snel mogelijk via de huis-aan-huisbladen de informatie bij de Wijchense inwoners te krijgen. De Wegwijs, de gemeentepagina en sociale media zullen zoveel mogelijk worden ingezet om inwoners op te roepen de enquête in te vullen en te informeren over de voorstellen.

De heer Gatzen vraagt om een schorsing.

De voorzitter schorst de vergadering van 20.50 – 20.57 uur. Na heropening geeft zij het woord aan de heer Gatzen.

De heer Gatzen wil overgaan tot de tweede termijn.

De heer Derksen is zeer tevreden met de brede steun voor de voorstellen. Het eerste amendement wordt unaniem door de raad gesteund. Ook Sociaal Wijchen sluit zich aan bij het tweede amendement. In reactie op amendement 3 wordt door een aantal fracties gesproken over een stip op de horizon. Hij begrijpt de terughoudendheid en wil niet zorgen voor vertroebeling van het onderzoek. De kans doet zich nu voor om dit wel te vragen.

Mevrouw Peters-Vroom begrijpt dat de onderzoeker dit afraadt en ook het college aangeeft dit niet te doen. Toch blijft de vraag overeind.

De heer Derksen merkt op dat de vraag over het Land van Maas en Waal aan het eind van de enquête wordt gesteld, er kan een stukje inleiding worden toegevoegd.

De heer Herms constateert dat voor de muziek uitgelopen wordt. Er is nog niet eens een fusie met Druten en nu wordt al over de hele regio gesproken. Hij noemt het een "escape" die al klaarligt.

De heer Derksen vindt het goed om te vragen hoe de inwoners denken over de toekomst. De enquête wordt door alle kiesgerechtigden ingevuld. Veel Wijchenaren vragen zich juist af waarom niet meer gemeenten benaderd zijn. Wat het CDA betreft moet het simpel gehouden worden en niet moeilijker dan nodig.

De heer Gatzen wil het simpel houden en de vraag weglaten.

De heer Derksen denkt dat de bewoners het op prijs stellen; de vraag moet op een logische plek in de enquête gesteld worden en voorafgegaan door een inleiding.

Mevrouw Peters-Vroom begrijpt dat het CDA het van belang vindt dat goed gecommuniceerd wordt. Zij vindt dat de vraag over de dorpengemeente het onderzoek ingewikkeld maakt.

De heer Derksen is van mening dat een logische inpassing mogelijk moet zijn. Hij denkt dat de invuller van de enquête onderschat wordt.

De heer Herms vindt dat het aantal vragen beperkt moet blijven.

De heer Derksen denkt dat de inwoners prima in staat zijn de vragen op waarde te schatten. Eén vraag meer of minder zal geen verschil maken.

Hij maakt bezwaar tegen de wijze waarop Wijchen Lokaal in zijn eerste termijn de raad en met name de voorzitter van de raad heeft aangesproken. Dit is ongehoord en ongepast. Hij hoopt dat de fractie in tweede termijn een flinke stap terug zal doen. Het CDA wil zich hier niet mee associëren en staat hier niet achter. Dit geldt ook voor de manier waarop amendement 4 in de media is gepresenteerd. Hij heeft de woorden manipulatie, fraude gehoord; ook wordt gesuggereerd dat amendement 3 een escape zou zijn. Dit is niet terecht. De raad wordt te kijk gezet en dit is ongehoord. Het is ongehoord om het college en de ambtenaren op deze manier aan te spreken.

In reactie op de vraag van de heer De Kievit, stelt hij dat het CDA een positieve grondhouding heeft ten opzichte van de fusie. De fractie is benieuwd naar de mening van de kiezers. In november zal de balans opgemaakt worden. Wanneer de inwoners er niet achter staan, gaat het niet door.

De heer De Kievit heeft gevraagd of het CDA hoopt dat er een 'ja' komt uit het onderzoek.

De heer Derksen heeft antwoord gegeven en wacht de enquête af.

De heer Van Galen sluit aan bij de heer Derksen waar het gaat om een bepaalde toon die hij niet gewenst acht in deze raad. Het zou Wijchen Lokaal sieren wanneer hiervoor excuses aangeboden wordt aan de burgemeester.

Over amendementen 1 en 2 is voldoende gezegd. Weliswaar is er een meerderheid, maar er is twijfel bij partijen en ook bij het college. Het gaat om eventuele ruis die het zou kunnen veroorzaken. Opgepast moet worden voor ruis, maar er moet ook geen angst zijn om af en toe naar de visie op lange termijn te vragen.

Mevrouw Peters-Vroom vraagt of deze visie niet op de inwonersavonden gegeven kan worden, waar met de inwoners in gesprek gegaan wordt.

De heer Van Galen wijst erop dat op de inwonersavonden een beperkt aantal mensen, maximaal 45, aanwezig zijn. Er worden dan weinig mensen bereikt. Het is zonder meer goed dat het hier aan de orde komt. Aan de fractie is in de aanloop van dit proces vaak gevraagd waarom alleen met Druten wordt gesproken niet nagedacht is over een grote geheel. Ook vanuit Druten heeft hij dit gehoord. Hij denkt dat de inwoners worden onderschat wanneer deze vraag wordt weggelaten.

De heer Gatzen vindt een visie geen probleem, maar deze is niet vastgesteld. Er wordt nu een draagvlakonderzoek voorgesteld. De vraag suggereert dat de visie al is vastgesteld.

De heer Van Galen heeft zich niet uitgesproken over één gemeente in het Land van Maas en Waal. In het verkiezingsprogramma van D66 wordt wel aangegeven dat de fractie vindt dat er in de regio een duidelijke stad is met aan weerszijden gebieden met een totaal ander karakter. Door de VVD wordt gewezen op het belang van het kernenbeleid. De vraag wijst de inwoners erop dat de raad het op zijn minst belangrijk vindt dat de inwoners zich uitspreken over de soort gemeente waar zij in de toekomst willen wonen.

De heer Van Bronkhorst vindt het fijn dat een ruime meerderheid voor dit belangrijke voorstel zal stemmen. Dit is een eerste stap in het proces om te komen tot bestuurlijke samenwerking met Druten. Voor Kernachtig Wijchen is amendement 3 een logische stap. Voor de vakantie is de strategische visie in een persbericht naar buiten gekomen. Dit is breed opgenomen in alle kranten. Het is voor de fractie geen drang om verder te gaan, maar een logische stap.

Mevrouw Peters-Vroom begrijpt dat de heer Van Bronkhorst spreekt over de strategische visie van Kernachtig Wijchen.

De heer Van Bronkhorst bevestigt dit. De inwoners zien het naar zijn mening als een logische stap om breder te kijken dan Druten. Het is een stip aan de horizon.

De onderzoeker en het college ontraden dit, maar hij is van mening dat de afweging gemaakt moet worden. Er liggen drie amendementen die het voorstel van het college verbeteren.

Met amendement 4 van Wijchen Lokaal lijkt het alsof via de achterdeur toch het referendum wordt ingebracht. Het initiatiefvoorstel is teruggetrokken. Kernachtig Wijchen zal het amendement niet steunen. Het is te kort door de bocht.

De grote woorden die door Wijchen Lokaal gebruikt zijn, zijn niet passend, en ongepast. De

raad is volwassen genoeg om zelf verstandige keuzes te maken. De heer Van Bronkhorst neemt hier afstand van, ook van hetgeen gezegd is over fraude en vertrouwen. Een aantal jaren geleden heeft de raad besloten tot de ambtelijke samenwerking met Druten. Destijds was Wijchen Lokaal de enige partij die de samenwerking zocht met Nijmegen. Wijchen Lokaal wilde niet verder met Druten, maar met Nijmegen. Dit heeft hij in de afgelopen periode niet terug gehoord. Wanneer gesproken wordt over duidelijkheid en vertrouwen aan de kiezers, moet deze fractie hierin ook kleur bekennen.

Door Wijchen Lokaal wordt aangegeven dat zij aanwezig willen zijn wanneer de "stembiljetten" worden geteld. De heer Van Bronkhorst stelt nadrukkelijk dat er geen stembiljetten zijn. Er komt een representatief draagvlakonderzoek. De uitslag wordt door de onderzoekers beoordeeld. Er is geen ja/nee vraag. Op basis van de uitslag zal de raad een besluit nemen.

De heer Van Bronkhorst is er tenslotte niet bang voor om de volgende keer niet in de raad te zitten. Er moet een besluit genomen worden dat goed is voor Wijchen. Mocht blijven dat er verkeerde keuzes gemaakt zijn, is de kiezer weer aan zet. Hij heeft het volste vertrouwen in de kiezer.

De heer Gatzen sluit aan bij de vorige sprekers. Het is klinkklare onzin en staat hier los van. Door de heer Herms wordt de burgemeester aangesproken, terwijl de raad een profielschets heeft opgesteld. Hij hoopt dat de heer Herms zijn excuses gaat aanbieden.

De PvdA hecht belang aan een breed draagvlak en is blij dat bijna alle partijen het voorstel mede indienen. Het college ontraadt het derde amendement. Er zijn nog genoeg kansen om vragen te stellen.

De heer Van Bronkhorst merkt op dat dat hij begrepen heeft dat de 3 amendementen in Druten alle drie zijn aangenomen.

De heer Gatzen stelt dat de vergadering gestopt kan worden indien de besluitvorming afhangt van hetgeen in Druten wordt besloten.

De heer Derksen vindt het wel belangrijk; stel dat Druten deze vraag wel opneemt?

De heer Gatzen is van mening dat het hier gaat over de gemeente Wijchen, niet Druten.

De heer Derksen vraagt of de fractie bang is voor vertroebeling van het onderzoek.

De heer Gatzen merkt op dat dit in de commissie aan de orde is geweest. De PvdA is nog steeds tegen en op dit punt niet eens met de raad.

Mevrouw Peters-Vroom vindt het treurig dat de hele tweede termijn in het teken staat van de eerste termijn van Wijchen Lokaal. Zij hoopt dat de fractie in tweede termijn deze woorden terugneemt, met name richting de burgemeester.

Het is ook treurig dat het besluitvormingsproces binnen de VVD-fractie in twijfel getrokken wordt. Er is sprake geweest van een breed onderzoek binnen haar partij.

De heer Derksen vraagt of de fractie zowel in Wijchen als in Druten onderzoek heeft verricht. Heeft de fractie ook in Druten de vraag gehoord waarom alleen Druten en Wijchen in het proces betrokken zijn en niet het Land van Maas en Waal?

Mevrouw Peters-Vroom bevestigt dit. Deze vraag ligt nu echter niet voor. Het gaat nu om een mogelijke fusie tussen Wijchen en Druten. De VVD wil bereiken dat de uitkomst van de enquête duidelijk is en er geen verwarring ontstaat.

De heer Derksen begrijpt niet waarom de vraag, die zowel in Wijchen als in Druten leeft, niet met een duidelijke inleiding in de enquête gesteld kan worden.

Mevrouw Peters-Vroom stelt dat de VVD bang is voor vertroebeling van de enquête. Ook de gemeenteraden in Beuningen, West Maas en Waal, Heumen zouden eerst een besluit moeten nemen of er überhaupt over gesproken zou moeten worden; ook hier zijn de inwoners aan zet.

De heer Van Bronkhorst schat het aantal kiezers dat het enquêteformulier zal invullen redelijk hoog in. Voor Kernachtig Wijchen is het een logische stap om bij de inwoners te peilen hoe zij tegen deze vraag aankijken.

Mevrouw Peters-Vroom begrijpt dit. Zij denkt niet dat zij het eens zullen worden. Zij vindt de mening van de experts, de wethouder en de ambtenaren van belang. Zij zijn hier de hele dag mee bezig en hebben dit goed voorbereid. Het college ontraadt het amendement.

De heer Van Bronkhorst wijst erop dat moties en amendementen wel vaker door het college ontraden worden. Hoe gaat de VVD hier straks mee om?

Mevrouw Peters-Vroom wijst erop dat hier ook experts betrokken zijn, het bureau Berenschot.

Daarom zal de fractie het amendement niet steunen.

Door Wijchen Lokaal wordt aangegeven dat "zij het niet pikken". Zij roept de achterban van de fractie op om de enquête in te vullen. Uit de uitkomst zal blijken of Wijchen dit wel of niet wenst.

De heer Herms biedt zijn welgemeende excuses aan voor zijn verkeerde woordkeuze.

De voorzitter, burgemeester Van Beek, aanvaardt de excuses en dankt de heer Herms en ook alle fractievoorzitters die hier iets over hebben gezegd.

De heer Herms zal het eerste amendement steunen. Wijchen Lokaal steunt amendement 2 en 3 niet. Het 4^e amendement dat door de fractie zelf is ingediend, wordt gehandhaafd.

De heer Derksen zit ongeveer 7 jaar in de raad, ongeveer net zo lang als de heer Herms. Hij vraagt zich af hoe de afdrank van deze vergadering via eventuele persberichten zal zijn. Drie amendementen hebben de meerderheid van de raad. Wat gaat de fractievoorzitter van Wijchen Lokaal hiermee doen? Er zijn woorden als manipulatie, fraude gebruikt. Zal dit terug te zien zijn in de uitingen in de pers?

De heer Herms heeft niet opzettelijk een verkeerde woordkeuze gebruikt. Het waren spontane reacties.

De heer Derksen vindt dit te gemakkelijk en verwijst naar het persbericht van gisteren, waarin het CDA wordt beschuldigd van manipulatie. Hij wil graag weten wat hij na deze vergadering kan verwachten.

De heer Herms stelt dat hij niet van plan is iemand te beschuldigen of te berispen.

De heer Derksen vertrouwt hierop.

De heer Herms merkt op dat de fractie geen sturing wil geven of de mogelijkheid bieden dat er sturing komt. De ja/nee vraag is een duidelijke vraag die de fractie wil voorleggen en opgenomen wil zien in de enquête.

De heer De Kievit stelt dat er geen referendumverordening is. Sociaal Wijchen zou graag van de inwoners horen wat de argumenten zijn. Er is een meerderheid voor de amendementen 1 en 2. Hij is niet overtuigd van amendement 3 en de toegevoegde waarde van het opnemen van deze vraag. Er zit een afbreukrisico in.

De voorzitter gaat over tot de besluitvorming en brengt achtereenvolgens de 4 amendementen en de beslisnota in stemming.

- *Amendement 1 van de fracties van CDA, D66, Kernachtig Wijchen, PvdA, Sociaal Wijchen, VVD en Wijchen Lokaal: "alle kiesgerechtigde Wijchenaren een stem?"*

De raad stemt unaniem in met het amendement.

Het amendement is aangenomen!

- *Amendement 2 van de fracties van CDA, D66, Kernachtig Wijchen, PvdA en VVD: "duidelijke herkenbare vraag in draagvlakonderzoek wat inwoners van een mogelijke fusie vinden"*

De fracties van CDA, D66, Kernachtig Wijchen, PvdA, VVD, Sociaal Wijchen en 1 lid van de fractie van Wijchen Lokaal stemmen voor het amendement.

1 lid van de fractie van Wijchen Lokaal stemt tegen het amendement.

Het amendement is aangenomen!

- *Amendement 3 van de fracties van CDA, D66 en Kernachtig Wijchen: "vraag dorpenge-meente in Land van Maas & Waal opnemen in draagvlakonderzoek"*

De fracties van CDA, D66 en Kernachtig Wijchen stemmen voor het amendement.

De fracties van PvdA, Sociaal Wijchen, VVD en Wijchen Lokaal stemmen tegen het amende-

ment.

Het amendement is aangenomen!

- *Amendement 4 van de fractie van Wijchen Lokaal: "voor/tegen vraag in enquête draagvlakonderzoek"*

De fractie van Wijchen Lokaal stemt voor het amendement.

De fracties van CDA, D66, Kernachtig Wijchen, PvdA, VVD, Sociaal Wijchen stemmen tegen het amendement.

Het amendement is verworpen!

- **Raadsvoorstel 49611**

Draagvlakonderzoek mogelijke fusie Wijchen en Druten

De raad stemt unaniem in met het geamendeerde voorstel.

Het voorstel is aangenomen!

4a. 20 46763 Motie Vreemd aan de orde van de dag van de fractie van het CDA: "evaluatie WDW"

Mevrouw Hoogteijling dient namens de fractie van het CDA een motie vreemd aan de orde van de dag in. In de commissie heeft zij aangegeven dat er veel vragen en verwachtingen zijn van de ambtelijke organisatie. Dit is goed; zonder het ambtelijk apparaat kunnen de ambities niet worden waargemaakt. Het CDA constateert dat de WDW niet alle verwachtingen waarmaakt. Er zijn aanbevelingen gedaan om dit te verbeteren. De motie pleit ervoor op een juiste manier de aanbevelingen uit het rapport te borgen. De kosten van de WDW bedragen € 35 miljoen. De heer Donderwinkel geeft aan dat nog 2-3 jaar nodig zijn om tot wasdom te komen. Een evaluatie over 3 jaar zou een uitstekend moment zijn. Het mogelijke perspectief van een dorpengemeente maakt een goed werkende ambtelijke organisatie nog belangrijker.

De heer Boumans heeft de motie gelezen en vraagt of een evaluatie niet al voorzien was aan het eind van de periode. Mogelijk wordt overgegaan in een andere situatie door de bestuurlijke fusie met Druten. Dit maakt de gevraagde evaluatie misschien overbodig. Het zou goed zijn dat ook een nulmeting gedaan wordt bij beide gemeenten. De VVD is voorstander van een goede evaluatie die zich puur focust op de ambtelijke fusie en geen evaluatie waarbij de ambtelijke en bestuurlijke fusie door elkaar heen lopen.

De heer Gatzen stelt dat de fractie van het PvdA tegen de motie stemt. Er zijn al toezeggingen gedaan. Het draagvlakonderzoek kan twee kanten opgaan en zal mogelijk consequenties hebben. Daarom wil de fractie zich nu niet vastleggen op deze afspraak en op een later moment kijken of welke evaluatie nodig is. Het is nu te vroeg.

De heer Herms sluit aan bij de vorige spreker en zal niet met de motie instemmen.

De heer De Kievit heeft in de commissie al gesteld dat de inspanning van de werkorganisatie enorm hoog zijn. Tijdens de verbouwing is keihard gewerkt. Het is een prestatie van formaat. De motivatie voor de motie zal de fractie niet steunen. Bovendien is het tijdstip van evalueren in 2023 niet goed. De gemeente is dan mogelijk al gefuseerd en er is geen werkorganisatie meer.

De heer Van Galen vindt dat een tussenevaluatie geen kwaad kan. Hij is benieuwd naar de re-

actie van de wethouder. Wanneer de fusie niet doorgaat, is er mogelijk een discussie over ontvlechting of behoud van de WDW. De timing, vraagstelling dienen zo zorgvuldig mogelijk te zijn. Hij wacht de reactie van het college af.

De heer Verbeeten vraagt zich af of de motie nodig is. Het college heeft aangekondigd te willen evalueren. De regio zal t.z.t. ook willen zien hoe de organisatie van de WDW loopt. De fractie van Kernachtig Wijchen wil graag kijken hoe de zelforganiserende teams functioneren. Dit zou dan niet in maart maar in het najaar van 2023 dienen te worden bekeken.

Reactie college.

Wethouder Gerrits merkt op dat de evaluatie van de WDW los staat van de besluitvorming rond de fusie. Nadat het besluit voor de ambtelijke fusie in 2018 is genomen, is een nulmeting uitgevoerd. Na 2 jaar kan geconstateerd worden dat de werkorganisatie staat. De afgelopen 2 jaar is de winkel gewoon opengebleven. Er is een kleine positieve stijging in de beoordeling door de inwoners en ondernemers op het geheel. Er is veel bereikt. Het college zal een doorontwikkelplan opstellen. Het is vanzelfsprekend dat hierin een evaluatie moment is opgenomen. Dit is ca. 2 jaar en staat los van het besluit over de fusie.

De heer Boumans vraagt om een korte schorsing.

De voorzitter schorst de vergadering van 21.49 tot 21.54 uur. Na heropening geeft zij het woord aan de heer Boumans.

De heer Boumans heeft overlegd in de schorsing. Hij heeft ook de wethouder gehoord. Het zou goed zijn als de initiatieven in elkaar geschoven worden. De motie is wat aan de vroege kant. De VVD-fractie zal de motie niet steunen.

Mevrouw Hoogteijling ziet in de discussie dat de fracties het op veel punten eens zijn, zij het niet altijd met dezelfde woorden. De toezegging van de wethouder met betrekking tot het doorontwikkelplan geeft voldoende vertrouwen. De fractie trekt de motie in.

De motie is ingetrokken!

5. Stemmingen

De raad stemde in met het volgende raadsvoorstel

- 20 27711 Opleggen geheimhouding grondexploitatie duurzaam Wonsick

6. Sluiting

De voorzitter sluit om 22.00 uur de vergadering en dankt iedereen voor de inbreng.